

Debreceni Nagyjáság

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FŐSZERKESZTŐ: SZÁVAY GYULA.		SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN:		VIDÉKEN:		Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre 12 korona	Egy évre 18 korona	Felelős szerkesztő	Laptulajdonos:	Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre 6 korona	Fél évre 9 korona	Szalánczy József	Thaisz Arthur		
Negyed évre 3 korona	Negyed évre 4 K 50f.				

Választás a képviselőházban.

A Ház mai ülése.

A képviselőház ma az ülés-
szak kezdetével járó formalis-
tások egy részét, a két alel-
nök, a háznagy és a tizenkét
jegyző választását intézte el
az ellenzék távollétében.

Beöthy Pál elnök három-
negyed tizenegy órakor nyi-
totta meg az ülést. Ismét föl-
olvastatta az ülészakot be-
rekesztő és megnyitó királyi
kéziratot, azután elrendelte a
névszerinti szavazást a két
alelnöki tisztség betöltésére.
Miután a jegyzők a szavazat-
okat megszámlálták, az
elnök fél tizenkettő után ki-
hirdette, hogy összesen száz-
ötvenegy képviselő szavazott
és pedig egyhanguan Szász
Károlyra és Simonsics Ele-
mérre, akiket tehát a képvil-
selőház megválasztott alel-
nökeinek jelent ki. (Zajos él-
jenzés.)

Ezután áttér a Ház a ház-
nagynak és a tizenkét jegyző-
nek névszerinti szavazással
való megválasztására.

Jelölve voltak Angyal Józ-
sef háznagynak, jegyzőnek
pedig a régiek: Almássy
László Budiszavlyevics Szeg-
jan, Hoványi Géza, Kostyál
Miklós, Mihályi Péter, Pál
Alfréd, Rudnyánszky György,
Szász Károly, Szepesházy Im-
re, Szinyei Merse Félix, Szoj-
ka Kálmán és Vermes Zoltán.
Alkalmatlan ezek megvá-
lasztása is egyhangú lesz.

Délben még folyik a sza-
vazás.

Egynegyed egy órakor az
elnök kihirdette a szavazások
eredményét, amely változat-
lanul megegyezik a jelölések-
kel, vagyis a főntebb között
névsorral.

A munkarend.

Ezután Beöthy elnök beje-
lentette, hogy javaslatot fog
tenni a Ház munkarendjére
vonatkozóan. Javaslata pe-

dig az, hogy a Ház ezentul
délelőtt tiz órától délután két
óráig, majd két órai meg-
szakítással, délután négytől
este nyolcig tartson ülést.
Javasolja továbbá, hogy in-
terpellációs napnak csak a
szerdát tűzzék ki. Eddig tud-
valevően szerdán és szom-
baton lehetet interpellálni.
Tehát interpellációt csak a
szerdai ülés végén este fél-
nyolc órakor lehet előterjesz-
ni, föltéve, hogy másnapon
való interpellálásra a Ház
nem ad külön engedelmet.
Igy tehát kilátás van rá, hogy
a Ház a szerdai napokon este
kilenc-tiz óra előtt nem fejezi
be üléseit.

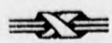
Ezeket az elnöki előter-
jesztéseket a képviselőház he-
lyesléssel elfogadta.

Végül a Ház az elnök indit-
ványára elhatározta, hogy
holnap megválasztja a bizott-
ságokat és megkezdi a költ-
ségvetés tárgyalását. A hol-
napi ülés már este nyolc óra-
kor ér véget.

Földárverés.

— Saját tudósítónktól. —

Ma délelőtt föld árverés
volt a városházán, Med-
gyaszay Miklós gazdasági ta-
nácsnok elnöklésével. Az ár-
verésen a Stenczinger-féle
ház utáni kilenc hold földért
amelynek a régi bérlete 465
korona volt, ígért Busi Mi-
hály 569 koronát. A Kovács
Lajosné-féle földre nem je-
lentkezett bérlő. A Jámbor-
Veisz Ábrahám által 275 kor-
onára bérelt földre most nem je-
lentkezett bérlő. A Fried-féle
76 hold földért Gál Elek 1000
korona bért ígért, tavaly 1871
korona volt.

Minisztertanács.

— Telefonjelentés. —

Fővárosi tudósítónk jelen-
ti, hogy a kormány tagjai ma
este értekezletet tartottak, a
melyen folyó kormányzati
ügyeket intéztek el.

Károlyi Mihály Budapesten.

— Telefonjelentés. —

Károlyi Mihály gróf, az
egyesült ellenzéki pártok ve-
zére, aki néhány napi ameri-
kai agitációs utját a delegá-
ció ülése miatt megszakította,
csütörtök este érkezik Buda-
pestre a párisi gyorssal.

A főrendiház ülése.

— Telefonjelentés. —

A főrendiház ma délután
báró Jósika Samu elnöklésé-
vel ülést tartott, amelyen el-
ső sorban is fétolvasták az új
ülésszakot megnyitó királyi
kéziratot, azután megválasz-
tották az izstikart. Háznagy
lett Rudnyánszky József bá-
ró. Ezután a jegyzőket, majd
a bizottságok tagjait és a de-
legátusokat választották meg,
és az ülés a jegyzőkönv hie-
telesítésével véget ért.

Halálos ítélet.

— Telefonjelentés. —

Ma végezték ki Gyulafehér-
váron Rozor Györgyöt, aki a
szüleit meggyilkolta ugyan-
csak ma halálra ítélte a szé-
kelyudvarhelyi esküdtbiróság
Bomher Pétert és a szerető-
jét Gábor Sándornét, mert
Gábor Sándort arzénnel meg-
mérgezték, azután felakasz-
tották.

A király jobban van.

Tartós javulás.

Bécs, ápr. 22.

A hivatalos orvosi vizsgá-
lat megállapította, hogy ő fel-
sége állapotában a javulás
tartós. Az éjszakát jól töltötte
álma zavartalan volt, a huru-
tos jelenségek semminemű
változást nem mutatnak. Ét-
vágya és általános érzése tel-
jesen kielégítő.

A király ma éjjel nagyon
jól aludt, éjjeli nyugalmát
semmi sem zavarta és a kö-
högési inger is alább hagyott.
A király a szokásos időben
kelt fel. Ortner dr. ma nem
jelent meg a kastélyban, csak
Kerzl dr. vizsgálta meg a ki-
rályt és észleletéről telefonon
értesítette Ortner dr.-t. A viz-
gálat eredménye teljesen ki-
elégítő. Ortner dr. csak este
jelenik meg újra a királynál.
Az uralkodó a szokásos idő-
ben kezdte meg munkáját és
a szokásos fogadásokat meg-
tartotta.

A király állapotában tartós
a javulás. Ortner orvostanár
ma csak este járt a király-
nál. Hozzájárul nagyban a
gyógyuláshoz, hogy őfelségé-
nek jó étvágya van és jó
hangulatban van. Ma este
lazacot, sült csirkét és csoko-
ládé fagylaltot evett.

A Neue Freie Presse meg-
cáfolja azt a hirt, mintha a
király Miramaréba utaznék,
ellenben korábban fog az idén
Ischlbe menni.

Mária Valéria főhercegnő,
aki a király betegségének hi-
rére érkezett Bécsbe, még
Schönbunnban van, ellenben
Ferenc főherceg már eluta-
zott.

Ferenc Ferdinánd trónörö-
kös Konopistból pénteken ér-
kezik Bécsbe és szombaton
megjelen a királynál.

Étvágytalanság, gyomor-
görcs, emésztési zavaroknál
a legbiztosabb hatású házi-
szer a

PALMA.

Próbaüveg 40 fillér.

Kapható:
Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Piac-utca 30. sz.

Az új népiskolák.

A ref. egyház adja a tanítókat.

Saját tudósítónktól. — A községi iskolaszék ma délelőtt 11 órakor a városháza kistanácstermében Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a tizenhét népiskolai tanterem létesítése folytán szükséges tanítói állások kérdésével foglalkoztak. Jelen voltak az értekezleten: K. Tóth Mihály kulturtanácsnok, Zöld József jegyző, dr. Baltazár Dezsőné, Fráter Erzsébet, Berger Móriczné, özv. Joó Istvánné, Konez Ákosné, Sass Béláné, Szele Györgyné, dr. Erős Lajosné, Sinka Sándor, Szele György, Juhász József, Dicsőfi József, Materny Lajos.

Kovács József polgármester üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta az értekezletet.

Zöld József jegyző egy határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint az iskolaszék hozzájárul ahhoz, hogy a város által létesítendő iskolák tanítói illetményét az 1913 XVI. törvényeikk értelmében kapják; az új iskolákban kezdő tanítókat alkalmaznak, a tanítók felerészben férfiak, felerészben nők és az elnökség a maga belátása szerint osztja be őket; az értekezlet a javadalmi jegyzőkönyvek és díjlevelek kiállításával az elnökséget bizza meg.

Szele György szólott az elő-

terjesztett határozati javaslat-hoz. Azt mondja, hogy a város felhívta a ref. egyházat a tanítói állások szervezésére, most mégis községi iskolákról van szó a határozati javaslatban és felajánlotta az államnak, hogy vegye át azokat. Kérdezi, hogy milyen iskolák lesznek tehát ezek, államiak, vagy felekezeti?

K. Tóth Mihály kulturtanácsnok adott felvilágosítást. A tanács tényleg intézett átiratot a debreczeni ref. egyházhoz a tanítói állások szervezése végett és ez a kérdés még nem multia idejét, mert a kultuskormány még nem adott választ, hogy átveszi-e az iskolákat vagy nem. A tanfelügyelő magánértesülése a mellett szól, hogy az állam átveszi az iskolákat, azonban ez nem biztos, erre nem lehet támaszkodni, annál inkább, mert a multban is többször visszautasította a kultuskormány a város hasonló kérelmét. Az iskolák kérdését különben nem tartja eléggé előkészítettnek ahhoz, hogy az értekezlet foglalkozzék vele. Nincs még meg a szükséges telek. A Téglás-kertben, ahol régóta sürgetik az iskola létesítését, Balogék visszavonták a hosszú idő után az iskolának felajánlott telket. — Most a tégláskerti lakosok igyekeznek kapacitálni őket,

hogy adják oda az ígért telket az iskola céljaira. A Bruckner-telepen sincs még telke az iskolának. Ezért nem időszzerű most foglalkozni az ügynek a részletkérdéseivel s kéri, hogy vegyék le a napirendről.

Szele György szólalt fel ismét. Magyarozatát adja annak, hogy miért a református egyházat hívta fel a város a tanítói állások szervezésére. Azért, mert az iskolákat a ref. egyháznak járó 109.000 korona segélyből építi a város.

Sinka Sándor aggodalmasnak tartja a tanügyre nézve, ha az új iskolákban kezdő tanítókat alkalmaznak.

Kovács József polgármester kéri a határozati javaslat elfogadását, mert április 25-ig a javadalmazási jegyzőkönyveket és díjleveleket fel kell terjeszteni. Kijelenti azután, hogy az egyháznak még mindig van ideje az iskolákat megszerezni. Ha előbb elhatározza a tanítói állások betöltését, mint az állam átvenné az iskolát, akkor tovább nem tárgyalnak a kultuskormányval.

Sinka Sándor aggodalmát azzal oszlatja el, hogy fiatal tanítóknak sokszor jobb nevelési metódusuk van, mint az idősebbeknek.

Dicsőfi József ezekután bejelenti, hogy a református egyház presbiteriuma a legközelebbi ülésén határozni fog a kérdésben.

Ezekután elfogadták a határozati javaslatot.

Bemutatta Zöld József a gazdasági iskola igazgatójának jelentését, melyből kitűnik, hogy az iskolának a mult éve bevétellel zárult.

Dicsőfi József kérdezi a polgármestert, hogy a régi téglavető-telep lakóinak iskolaépítés iránti kérelmét elintézte-e már a város. Ezek felajánlottak építési anyagot, a fuvarozási költség viselését, csupán azt kérték a várostól, hogy az iskolaépítők munkadíját vállalja el.

K. Tóth Mihály kulturtanácsnok kijelenti, hogy ebben az ügyben még semmi intézkedés nem történt, a többi új iskolák tervével együtt fogják elkészíteni ennek a tervét is.

Apróbb ügyeket intéztek el még és az értekezlet 12 órakor véget ért.

A választói jogosultság.

— Saját tudósítónktól. —

Szabó Elek polgármesteri titkár nehéz munkához kezdett ma. Az elemi iskolák törzskönyveiben néz utána, hogy kik végeztek négy-hat osztályt, ami a választói joghoz szükséges. Ezeket fel kell kutatni 1900-tól visszamenőleg. A munkára május 1-ig van idő.

Elismert legszebb nyakkendők Feketénél

A város kegy- és nyugdíjasait a rendőrség igazolja.

— Saját tudósítónktól. —

Az utóbbi időben sok szabálytalanságok nyomára jöttek a városi kegydíjasok és nyugdíjasok nyugta-kezelésénél.

Ezeket a szabálytalanságokat megakadályozandó, a város kegy- és nyugdíjasainak a nyugtáit hónapról-hónapra a rendőrhatalóság fogja igazolni, amiről az alább következő felhívás útján értesíti a rendőrség az érdekelteket:

FELHÍVÁS.

Értesitem a városunk területén lakó összes kegy- és nyugdíjasokat, hogy kegy- vagy nyugdíjaikról szóló nyugtáikat az életbenlélet iga-

zoló hatósági záradékolás végett a jövőben, saját érdekében, minden hónapban legkésőbb 26-ig és pedig személyesen adják be a rendőrség bejelentő hivatalánál (Szent-Anna-u. 12. szám, I. em.), — térőleg a nyugták ezután a mert az eddigi rendszertől elmgartandó szabályszerű hatósági vizsgálat után fognak igazoló záradékolással ellátni és mivel a vizsgálat egy pár napot igényel, a záradékolott nyugtát a beadása után csak egy pár nap mulva kaphatják meg. Azok, akik nyugtáikat csak a hónap 26-ika után adják be, kegy- vagy nyugdíjaikat elseje után csak egy pár nappal később vehetik fel, mert azokat az előzetes vizsgálat miatt elsejére hatósági záradékkal ellátni nem lehet.

Debreczen, április 22.

Rostás István s. k.
rendőrfőkapitány.

Esküdtek kisorsolása.

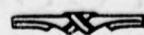
— Saját tudósítónktól. —

A május 18-án kezdődő esküdtszéki ciklusba kitűzött esküdtszéki főtárgyalásokra a következő esküdteket sorsolták ki ma:

Bujdosó András birtokos, Tóth Lajos építész, Molnár István gazda, Marsalkó Mihály ácsmester, Molnár András gazda, Hegedüs Ferenc birtokos, Horváth József közműves, Tolnai Dániel kovácsmester, dr. Erdélyi András ügyvéd, Budi Sándor sertéskereskedő, Lovas Kálmán építész, Leintner Dezső birtokos, ifj. Krikó Lajos kovácsmester, Halmágyi József gazda, Salánki Ferenc gubás, Kis Imre tímármester, Nagy Ferenc sertéskereskedő, Lé-

nárt Imre csizmadia, Kereskényi István cipész, Gyarmathy József csizmadia, dr. Gévay Béla ügyvéd, Nagy István nyugalmazott szállásbiztos, Katona Péter fazekas mester, Nagy Lajos szijgyártó, Frenkel Vilmos kereskedő, Hafner István, nyug. v. ka-Hlauz, Balogh István birtokos, Fülöp László hentes és mészáros, Gyöngyösi István gazda, dr. Kun Miklós ügyvéd, rendes esküdtek.

Nagy Dániel nyugalmazott főkalauz, Szentpéteri Mihály gazda, Szilágyi Gábor kereskedő, Tóth Imre birtokos, Komlósi Dániel csizmadia, dr. Bay András ügyvéd, Braun Adolf ékszerész, Ungvári Andor birtokos, Bárdos Géza titkár, Koszorus Ferenc birtokos, pótesküdek.

Az ipari bíróságok.

Ankét a kamaránál.

— Saját tudósítónktól. —

Az ipari bíróságokról törvénytervezet készült, mely a haladás és megbízhatóság szellemében modern alapokra kívánja fektetni az ipari bíráskodást.

A törvénytervezetet a kereskedelmi miniszter leküldötte a kamarához, hogy érdekeltsege óhajait figyelembe véve, arra nézve véleményt alkosson s azt terjessze fel.

A kamara módot kívánt nyújtani nagy területe minden illetékes tényezőjének, — hogy magát e szellemi munkába bekapcsolja, azért — mielőtt saját legális testületében tárgyalta volna — ankétra hívta össze az érdekeltseget.

Ez az ankét ma délután folyt le a kamara újateremtett nagy tanácskozó termében s részt vettek rajta Debreczenből: a kamara részéről Falk Lajos alelnök, Szávay Gyula titkár, dr. Julov Viktor fogalmazó, dr. Ujfalussy Géza ügyvéd, Boruss Mihály felügyelő; az ipartestület képviselőiben: Dávidházy Kálmán elnök, Scheibner Gyula jegyző; Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége fiókjának képviselőiben: Szántó György elnök; Kereskedő társulat képviselőiben: Bárdos Géza főtitkár; az iparos kör képviselőiben: Biczó Gyula elnök; az iparhatóság képviselőiben dr. Harsányi Imre iparhatósági biztos; az építő iparosok szövetsége képviselőiben: dr. Tóth János; a munkásszakszervezetek képviselőiben: dr. Lefkó Vilmos titkár; Balmazújvárosról: Takács Gyula ipartestületi jegyző; Hajdúböszörményből: Simon Márton ipartestületi jegyző; Hajdúnánásról: Lantos Imre ipartestületi elnök, Horváth Gyula ipartestületi alelnök, Mikó József ipartestületi jegyző; Jászárokszállásról: Raeszkó János ipartestületi elnök; Karcagról: Dobrai János ipartestületi jegyző, dr. Krenner G. iparhatósági biztos, Deutsch József kereskedelmi kör elnöke; Kisújszállásról: Gáll Sándor ipartestületi elnök, Tóth Péter ipartestületi jegyző; Kisvárdáról: dr. Schartz Pál iparhatósági biztos, Széll Mihály kereskedelmi kör elnöke; Kunhegyesről: Oláh Miklós ipartestületi elnök, Czirák Gyula ipartestületi jegyző és Kiss Lajos ipartestületi pénztárnok; Mátészalkáról: Dobi Antal ipartestület elnök, Suta Pál ipartestületi jegyző; Munkácsról: Molnár Mihály ipartestületi elnök, Salamon Herman ipartestületi jegyző, Bornstein Gyula ipartestületi előjárósági tag; Nagykállóból: Bereczki József ipartestületi elnök, Dani Mihály ipartestületi jegyző és dr. Strausz Mihály iparhatósági

biztos; Nagykárolyból: Járay József ipartestületi jegyző; Nyíregyházáról: Mótvyay János ipartestületi jegyző, Piszter János az ipartestület és a nyíregyházi építőiparosok szövetsége képviselőiben és Trak Géza városi tanácsos, iparhatósági biztos; Szatmárnémetiből: ifj. Szabó Lajos ipartestületi jegyző; Turkevérről: Balogh Ferencz ipartestületi jegyző.

Debreczeni Lajos, az ipari szakosztály elnöke elnökölt s a kamara titkára vezette be a tanácskozást.

Szávay Gyula titkár ismertette a kérdés múltját, az óhajok és panaszok gyűlését, fejlődését, a céhszerű állapotok korától és jellegétől a mai, modern megoldást kívánó helyzetig. Amint egykor a törvénykezés kiszakadt a közigazgatásból és önálló kezelést követelt magából, úgy kívánkozik ki az ipari bíráskodás megérett ügye is, hogy a szakbírói intézés szellemében önállósítsa magát.

A közigazgatási kapcsolatoknak azért sok előnye volt meg, mert a közigazgatás az élethez oly közelségben van, mint semmi más hivatal s az ipari élet munkaadóinak és munkásainak vitás ügyei nagyon sok életismeretet, sőt különleges szakismeretet kívánnak meg intézéseiknél. Van annak egy része, mely egyenesen a régi céhszerű helyzet emléin függ s munkaadók és munkások harmónikus családi bíróságában intézhető el legcélszerűbben. Az elintézés módja és célja: a békéltetés. Tehát nem mindenáron a bírói ítélet.

Epen azért gondolatok merülnek fel e kérdés tárgyalásánál, hogy nem tulgyenes a haladás a járásbírói fórum felé.

Maga a tervezet is érzi különleges feladatait s számot vet a békéltetéssel és azzal is, hogy amennyiben az iparosoknak otthoniasan tetsző: megtartassanak fakultatíve a régi patriarkális fórumnak.

Emellett fejlettebb ipari gócpontokban, nagyobb városokban meghonosítja az ülnöki intézményt, vagyis a bíráskodásba bevonja magukat az érdekelteket a jogászbíró mellé s bevonja az ülnökök rendjébe paritásos alapon úgy a munkaadókat, mint a munkásokat.

Nagy szociális vívmányt képvisel ez az elv és alkalmas arra, hogy a peres érdekeltség mindkét osztályánál, de különösen a munkásszövetségnél bizalmat és megnyugvást keltsen.

Könnyen is átlátható a helyzet bizalmat és megnyugvást keltő lényege, ha elgondoljuk, hogy az ipari bíróság áll egy jogász bíróból s mellé beosztott két ülnökből, kik közül az egyik munkás, a másik munkaadó.

Felkéri a megjelent érdekeltseget, hogy véleményét szabadon és teljes bizalommal adja elő, mert a kamara ezt kívánja épen összegyűjteni, tárgyalni fogjuk a kérdést általánosságban és részleteiben s a tüzetes ismertetés megtételére felhívja az ügy referensét dr. Radó segédtitkárt.

Dr. Radó Rezső: Tüzetesen és behatóan ismerteti a tárgyalás alatt álló törvénytervezet összes intézkedéseit. A tervezet intézkedéseinek ismertetése beható fejtegetés s magyarázása után előadja részletesen a tervezet intézke késeinek bírálatát. Az új törvény tervezet lelkiismeretes gondossággal készült, szeretné biztosítani azt a fórumot amelynek teljes nyugodtsággal rábíthatná ugy a munkadó, mint pedig a munkavállaló érdekeltek nagy tömege vitás ügyeinek elintézését. Igen fontos szociális könnyítéseket óhaját bevezetni oly célból, hogy a peres eljárás terheit könnyítse, gyors eljárást akar biztosítani ezért jelöli ki ipari bíróságok gyanánt a kir. járásbírókat. Emellett törekszik arra legalább a nagyobb helyeken hogy az érdekeltsegeknek is helyet adjon ülnökök által az ipari bíróságokban.

Nagy jelentőségű reform volna az, hogy az ipari bíróságok a békéltetésnél is eljárjanak. Sajnos azonban, hogy a tervezet nagyon is számot tesz a takarékoság elvével s ezért nagy jó akarat tal kidolgozott intézkedései az ipari és kereskedelmi világot kielégítő reformnak nem mondható. Ily nagy kérdésnél, mint az ipari bíróságok megalkotása, nem szabad a takarékosági tekinteteknek túl súlyra jutni. Arról volna szó, hogy az ipari élet vitái peres kérdései egy minden jogosult kívánságot kielégítő bírósági szervet nyerjen. Ezt a törvénytervezetet nem lehet úgy tekinteni, mint amely csak az ipari élet jelensége kisebb részét érintené. Szorosan összefügg ez az ipartörvény általános reformjával. Ez volna a nagy reform egyik alapköve, sőt

DEBRECZEN LEGNAGYOBB
ÉS LEGSZEBB MOZGÓJA
Egyház-tér. ♦ Telefon 12-51.

Csütörtök—Péntek—Szombat—Vasárnap
április hó 23—24—25—26-án

Világ szenzáció! Amerikai stíl!

Kizárólagos bemutatási joggal!

Északamerika—Délamerika ellen.

(A gettysburgi csata.)

A legszebb és a legizgalmasabb csata-kép, mely eddig a kinematográfiában megjelent. A legkélelőbb technika jellemzi e képet, amely a helyszínen egy évig készült 3000 ember részvételével. Maga a felvétel 32,000 koronába került. E képnek minden jelenete meglepetésszerű, s mindenkit érdekel.

Budapesten a Mozcokép Otthonban került bemutatásra e csodás látványosságú mozgóképek, melyet Öfensége József főherceg és családja teljes udvartársával is végig nézett és a legnagyobb meglepedését fejezte ki a látottak felett.

Bemutatóra kerül még

az új kísérő műsor !!

Előadások kezdete: ma csütörtökön este 7 és 9 órakor. Minden kép után van bemenet. Rendes olcsó helyárak. Kedvezményes áru jegyek érvényesek.

Szombaton és Vasárnap az előadások délután 3 órakor kezdődnek.

talán egyik legerősebb alapfala, ha megfelelően építik. Ilyen szempontból nem tartjuk teljesen megfelelő megoldásnak azt, ha ipari bíróságoknak ezután a járásbíróságokat kell tekinteni. A járásbíróságoknak meg van a maguk dolga, a maguk nagy elfoglaltsága a rendes magánjogi perek elintézésével. Helytelen az is, hogy ülnököket csak kevés nagyobb városban rendszeresítene a tervezet. Az sem mondható szerencsésnek, hogy nem egyes bíróságokról tervezet, hanem három eljáró fórumot is adnak, amelyek közül a községi bíróság egyáltalán nem rendelkezik megfelelő szakismeretekkel, az ipartestületnek szakismerete meg van, de a benne rejlő energiát más irányokban sokkal üdvösebben lehetne érvényesíteni.

Nem kielégítő megoldása volna az se, hogy az ipari bíróságok a békéltetési ügyekben csak véleményt lehetne nyilvánítani, de döntési joga nem lenne.

Az ipari élet fejlődése érdekében szükséges volna, hogy az ipari perek ellátására egy igazán szakbírói fórum létesítsék, amelynek meg volna az elengedhetetlenül szükséges jogi tudás mellett az ipari élet viszonya gyakorlati ismerete, közgazdasági jártasság, párosulva a mai küzdelmes gazdasági élet szociális megértésével.

Lehetne egész külön ipari szakbírókat felállítani, de ez nagyon költséges volna, ha annyi szakbírói fórumot akarunk felállítani, amennyi kellene, hogy könnyen megközelíthető legyen. Lehetne szakbírókat csak a nagyobb városokba felállítani, más helyt az ügyeket a járásbírókra bízni, ez azonban megint megzavarná az egységes eljárást.

Ha azonban ezt a kérdést az ipartörvény reformjaként tekintik, úgy elgondolható volna más megoldás is. A mai közigazgatási hatóságok keretéből ki kellene venni, külön megszervezni az iparhatóságokat, mint teljesen önálló állami szerveket. Nagyobb városokban ma is külön személyzet látja el a teendőket, a megyékben pedig több járást össze lehetne vonni egy iparhatósági járássá. Ezekre az iparhatóságokra rá lehetne bízni az ipari bíráskodást, a békéltetési eljárást és a tervezetben szabályozott munkás biztosítási bírósági teendőket is. Természetesen úgy, hogy minden helyen ülnökök működjenek az iparhatóság mellett akkor, amikor bíróságként jár el. Másodfokon kerületi iparhatóságokat kellene szervezni a kereskedelmi és iparkamarák székhelyein. E szervek látnák el ülnökökkel a másodfoku

ipari bíráskodást is. Kötelező volna azonban a másodfoku elbírálás alá kerülő ügyekben a kamara véleményének a megkérdezése.

Ez minden esetre igen gyökeres reform volna. A magyar iparélet fejlődésére azonban felintézkedésekkel nem lehet igazán üdvös hatásokat biztosítani. Ezek azok a gondolatok, amelyek ez értekezleten az érdekeltség képviselőinek tárgyalására kerülhetnek. Minden gondolat, minden észrevétel, amelyet az értekezlet tagjai szolgáltatnak, rendkívül becses és értékes anyag lesz a szövegben forgó nagy kérdések elbírálásához. Az ezután kifejlődött igen tartalmas vitában részt vettek: Szávay és dr. Radó titkáron kívül Scheiber Gyula Debrecen, dr. Lefkovits Vilmos Debrecen, dr. Starusz Károly Nagykároly, Trak Géza Nyíregyháza, Schvartz Pál dr. Kisvárdán, Szántó Győző Debrecen, dr. Harsányi Imre Debrecen, Dobray Ferenc Karcag, dr. Tóth János Debrecen, Doby Antal Mátészalka.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Pénteken Huszár Károly felléptével: Kis gróf, operett. Bérlet: B) 57. sz.

Szombaton Huszár Károly felléptével: Eva, operette. — Bérlet: C) 57. sz.

Leányvásár — Huszár Károly első vendégfellépte. Ma este A) bérletes előadásban Martos-Huszka-Jacobi kitűnő operetteje, a Leányvásár kerül színre, Huszár Károly, a budapesti Népopera kiváló művésze vendégfelléptével. A művész Tom Miggles szerepét játssza, akinek ez egyik legkiválóbb alakítása. A többi főszerepeket Borbély Lili, Nagy Aranka, Kormos, Serfőzi, Kassai, Madas játsszák. Pénteken a művész Kis gróf címszerepében és szombaton az Eva: gyárosában lép fel. Mindenik vendégfelléptés bérletes és rendes helyáru és jegyek mindhárom előadásra már válthatók a színházi pénztárnál.

Vasárnap délután Szibill. A Leányvásár szerzőinek örökös sikerű műve a Szibill kerül vasárnap délután színre, ezuttal először, mérsékelt helyáruk mellett. A darab főszerepeiben, mint az eddigi esti előadásokon, ezuttal is: Borbély Lili, Nagy Aranka, V. Márkus Angéla, Kassay, Szalai, Rónai, Sz. Nagy Imre, Oláh Gyula stb. lépnek fel. A mérsékelt áru jegyek már

mától fogva válthatók a pénztárnál.

A Veres szegfű. A színház igazgatósága megszerezte és legközelebb be is mutatja Földes Imre, a Halló...! szerzőjének legújabb darabját, a Veres szegfűt.

A mérnök szörnyű tette.

Páris, ápr. 22.

A Bagdad-vasút építésénél alkalmazott munkások küldöttségét járultak az építést vezető főmérnökhöz és néhány panaszukat akarták elmondani. A főmérnök azonban a munkások küldöttségét korbáccsal fogadta.

A munkások erre szerszámokkal és fegyverekkel az Eufratesz nagy hidján gyülekeztek, hogy a főmérnökön bosszút álljanak. A főmérnök erre egy lokomotívot indított teljes sebességgel a hidon át, nem törődve a sineken álló munkásokkal. A gép kilenc munkást megölt, negyvenháromat súlyosan megsebesített. A munkások nagy része a vízbe ugrott és uszva akart megmenekülni, de legnagyobb részük odaveszett.

A munkások között, a kik többnyire kurdok, roppant nagy az izgatottság. A főmérnök sietve menekült az aleppói német konzulhoz.

Korona Passage. Telefon 3-28

Csütörtökön—Pénteken
április hó 23—24-én

A méltóságos masamód.

Elsőrendű vigjáték 2 felvonásban

Főszereplő

HANNY WEISE.

1. Zene.
2. A francia Jura Természeti felvétel.
3. A kis bretonnő. Kacagató jelenet
4. A film író. Bohózat.
5. Tolakodó Péter. Komikus jelenetek.
6. Hamis levelek. Drámai életkép.

Előadások kezdete este 7 órakor, folytonos bemenettel. — Rendes helyáruk. Bérlet, tisztviselő és trafik jegyek érvényesek. Utolsó bemenet 10 órakor.

Szombaton új műsor.

Csalásért elítélt kereskedő.

Saját tudósítónktól.

Herz Sámuel egykei terménykereskedő több, mint tíz évig állott üzleti összeköttetésben Schreier Béla budapesti kereskedővel. Herz a tiszamenti gazdálkodóktól összevásárolta a széna- és lucernatermést s préselt állapotban szállította fel Schreier nagykereskedőnek.

A múlt év őszén is egy nagyobb transportot rendelt Schreier. Megkötötték az ügyletet. Herz ezer korona előleget kért, hogy a szénát szállíthassa, illetve, hogy átvehesse a gazdálkodóktól.

Schreier az ezer koronát Herznek megküldötte, de a szénát nem szállította Herz, hanem jó idő múlva azt írta, hogy a Tisza elhordta a megvett szénát, prést, mindent elsodort, mindössze fél vagon préselt lucernája van, de azt sem lehet megközelíteni a víz miatt.

Schreier sürgette, hogy vagy a pénzt küldje vissza, vagy szénát szállítson, Herz azonban se azt, se ezt nem tette és Schreier feljelentette.

Tegnap már másodsor tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék büntető tanácsa, Hoffmann József elnökelete alatt.

A vádlott nem érzi magát bűnösnek.

— Én szállítottam volna a szénát, de a víz elvitte — mondotta mentegetőzve.

A tanu-vallomásokból azonban kitűnt, hogy Herz nem is vásárolt szénát, sőt a foglalót is visszavette a gazdálkodóktól.

Megállapított továbbá, hogy mikor már nagyon égett a föld Herz lába alatt, telekkönyvi manipulációkkal is megkárosította üzletfelét. Házát és ingatlanait átíratva — ajándékozás, hozomány címen vejeire és leányára, hogy pör esetén, vagyontalannak tűnjék fel.

A törvényszék büntető tanácsa két hónapi fogház-büntetésre, egy napi fogházra átváltoztatható 20 korona pénzbüntetésre ítélte, továbbá kötelezte a költségek megtérítésére.

A védő ügyvéd a btk. 381. paragrafusa a. pontja alapján az ítéletet megfeleltette. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

FRANK REZSŐ

férfi és gyermekruhái a legjobbak és legolcsóbbak.

A „Bika” szálloda mellett.

Kérjen képes árjegyzéket.

Vendégek

a Kossuth-szobor leleplezésén.

— Saját tudósítónktól. —

A debreceni Kossuth-szobor május 3-iki ünnepélyes leleplezésére nap nap után jelentik be megjelenésüket a városok, vármegyék. Ma érkezett meg a polgármesteri hivatalhoz Szeged város bejelentése, amelyet dr. Gál Andor kulturtanácsos fogképviselni az ünnepen. Nyiregyháza tanácsa tegnap elhalárolta, hogy küldöttségileg

képviselteti a várost a debreceni szoborleleplezésen és koszorút küld a szoborra. A küldöttség tagja a polgármester, Kertész Bertalan és Oltványi Ödön, Szabolcsvármegyét tizennégytagú küldöttség fogja képviselni. Hajduböszörmény város is ma jelentette be megjelenését.

A nagy, országos ünnepre csak az nem jöhet el, akinek leginkább itt kellene lennie, Kossuth Ferenc, a kiváló államférfi súlyos beteg. A szoborleleplezésen értesülésünk szerint gróf Apponyi Albert fogja képviselni Kossuth Ferencet.

Megkezdődött a háboru. Verakruz megszállása.

Washington, ápr. 22.

Daniels tengerészeti államtitkár közli Fletcher ellentengernagy átiratát, a melyben jelenti, hogy tengerészkatonákat és matrózokat partraszállított és megszállta a verakruzi vámházat. A mexikóiak a vámház megszállása után tüzelni kezdtek, de a Praerie szállítóhajó gránátjai elűzték őket hadállásaikból.

Galveston, ápr. 22.

Ideérkezett jelentés szerint Verakruz megszállásánál kétszáz mexikóit megölték. Az amerikaiak részéről egy naszádparancsnok, egy káplár s két matróz elesett.

Newyork, ápr. 22.

Mexikó városából érkezett táviratok szerint Huerta megbizta a Verakruzban levő, montevideói csapatok parancsnokát, hogy az amerikai csapatok partraszállását lehetősen akadályozza meg. E miatt véres harc támadt az amerikai és mexikói csapatok között. Mintegy ezer főnyi tengerészcsapat akart partraszállani, amikor a mexikói ágyúk gyilkos tüzet adtak a csónakokra. Az ágyukat azonban csakhamar elhallgattatták a Praerie amerikai szállítóhajó gránátjai. Az egész katonaságot és az összes ágyúkat a vámhivatalnál vonták össze a mexikóiak és arra irányult az amerikaiak támadásai is, amely nemsokára eredménynyel járt. A partraszállott amerikai csapatoknak sikerült megszállaniok a vámházat. Az amerikai tengerészek közül négy elesett, husz megsebesült, a mexikóiak veszteségét kétszáz emberre becsülik.

Délután hat órakor, amikor a szenátus még ülésezett a tengerészeti miniszter jelent a Fehér Házban és átadta Wilson elnöknek a flot-

tát vezénylő tengernagy következő táviratát: «Az epilantban uralkodó erős északi szél ellenére sikerült partra szállítani az Utah, Florida és Dakota csatahajók legénységét.»

Verakruz, ápr. 22.

Badgerel tengernagy öt csatahajóval ideérkezett.

Washington, ápr. 22.

A képviselőház holnapig elnapolta üléseit. A külügyminisztérium hivatalos jelentést kapott, arról, hogy a mexikóiak kiűritették Verakruzt.

APOLLO

CSÜTÖRTÖKTŐL
:: VASÁRNAPIG ::

A magyar művészet diadala ::

Fedák Sárival
a főszerepben

Rablélek

Életkép 5 felvonásban ::

Minden előadás keretében ::

Thury Elemér
személyes konferálásával ::

Rendes helyárak!

Jegyek ezen előadásokra előre válthatók naponta 11 órától a színházi pénztárnál.

Legjobb hashajtó

az
Eulaxans tablettá

Kapható a készítőnél

Dr. Sztankay Aba
„Nádor” gyógyszerárában
Szent-Anna-utca, Attila-tér.

HIREK.

— **Személyi hír.** Domahidy Elemér főispán több heti távollét után ma érkezett vissza Debrecenbe.

— **Az első helyreigazítás Nagyváradon.** Az új sajtótörvény értelmében a helyreigazítási jogot Nagyváradon a László-király szabadkőműves páholy vette igénybe, amely a Tiszántul egy közleményének helyreigazítását követelte. Krüger Aladár dr., a Tiszántul szerkesztője megtagadta a helyreigazító nyilatkozat közlését, mire a László-király páholy megbízásából György Ernő dr. a járásbíróhoz fordult, ahol Seybold Kálmán járásbíró ma tartotta meg az első helyreigazítási tárgyalást a törvény rendelkezéséhez képest zárt ajtók mögött. A panasz képviselője a tárgyaláson módosított nyilatkozatot nyújtott be s a bíróság a Tiszántul szerkesztőjét e nyilatkozat közlésére kötelezte. Krüger Aladár dr. felebbezett az ítélet ellen.

— **Kamarai tanácskozások Budapesten.** Az ország kereskedelmi és iparkamarái ma Budapesten gyülekeznek és többszörös gyűlésekben töltik a napot. Dél előtt 10-kor a budapesti kamara tanácstermében az országos vámpolitikai központ tartja ülést, melyen a gyapju és gyapjügártmányok jövővé váma felett vitatkoznak. Délben a kereskedelmi miniszteriumban szűkebb értekezlet lesz a kamarák választási reformja kérdésében. Délután kamarai titkári értekezlet a budapesti kamaránál különféle folyó ügyekben, este pedig a párisi nemzetközi kamarai kongresszus ügyeit beszélük meg azok a kamarák, köztük a miénk is, melyek a kongresszuson résztvesznek. Szávay titkár az értekezlet-sorozatra ma éjjel a fővárosba utazott.

— **Gyújtott a vonat.** Szerdán délelőtt a Szoboszló-úton, a vasúti átjáró mellett az őrháznál, a Böszörmény felé menő vicinális mozdonyából kiszóródó szikra meggyújtotta a vasúti ór udvarán levő szalmakazlat. Mielőtt nagyobb kár keletkezett volna, a kivonult tűzoltók elfojtották a tüzet.

— **Külföldi utjáról** rövid időre vissza érkezett a Rablélek az Apollóba.

— **Katonai lögyakorlat.** A cs. és kir. 39. gyalogezred 2-ik zászlóalja folyó hó 30-án és május hó 1-én a Sárkútanya mellett levő lőtérén reggel 7 órától 12 óráig harszerű lögyakorlatot tart.

— **Az eltűnt méhkas.** Nagy István béres volt Faragó Sándor tanyáján, az ugynevezett belső legelőn. Egy este kison a kert végén levő méhesbe s elemelt egy kast, a mely tele volt mézzel. Meglátta a lopást a gazda két gulyás bojtárja. Hogy tehát Hbaj ne történjék, Nagy István elhívta magával a két kis fiut az anyja, Nagy Sándorné házába. Ott kifűstöték a méheket s jól tartotta a bojtárokat is mézzel. De mégis a csendőrök kezére került Nagy István és a törvényszék büntető tanácsa ma lopás bűntette, Nagy Sándorné orgazdaság vétsége miatt 5-5 napi fogházra ítélte.

— **Az ügyvédi kamara helyisége.** Az ügyvédi kamara hivatalos helyiségét Piac-u. 28. számú városi bérház I-ső emeletére helyezte át.

— **Világ szenzáció az Urániában.** Ma este ismét ragyogó művészi esemény fog kivételes szórakozást szerezni az Uránia színház közönségének. A kinematográfának legújabb alkotását, a nemzetközi film-tőzsdén nagy értékkel jegyzett klasszikus csataképet mutatja be az Uránia színház igazgatósága. Északamerika Délamerika ellen című csatakép ez, melynek négy felvonáson át a legizgalmasabb jelenetek követik egymást. Budapesten a mozgóképek Otthon 400 előadásban egymásután mutatta be e nagyszerű képet, melyet Őfensége József főherceg és családja is végig nézett, s a látottak felett a legnagyobb meglepedésüket fejezték ki. A páratlanul álló nagyszerű kép vasárnap estig marad az Uránia műsorán, melynek megtekintését határozottan ajánljuk olvasóinknak.

— **A méltóságos masamód.**

(Kacagtató bohózat az Uránusban.) Elismerésre méltó imponálóan nagyszerű az a törekvés, amelyet az Uránus színház igazgatósága kifejt, hogy a mozgóközönség fokozottabb igényeit is kielégítse. Nap-nap után a legpompásabb slágerek, megkapó drámák, ötletes vígjátékok váltakoznak az Uránus műsorán. A mai bemutató a maga valójában megint páratlanul népszerű lesz. Szinre kerül egy francia vígjáték, «A méltóságos masamód», amelynek kedvesebb, mulatságosabb történetet alig lehet még mozi műsoron látni. «A méltóságos masamód» bohózatban a főszerepet Hanny Veise, a színpadra méltó mozi művésznő játssza. A közönség az első pillanattól kezdve kacag, a míg csak a film utolsó jelenete le nem perog, a kiváló kép mellett egy elsőrendű kísérő műsor is szerepel, többek között a vaggongyár pusztulása helyszíni felvétel is.

— **A debreczeni könyv- és papírkereskedők** kivétel nélkül elhatározták, hogy üzleteiket május 1-től augusztus 20-ig bezárólag vasárnapokon egész nap, hétköznapokon pedig fél 8 órakor zárják.

— **Költőkódók** figyelmébe. Az összes modern falí képek kiárúsíttatnak Thaisz Arthur-nál, Bika-szálloda mellett.

— **Rablélek**, Fedák Sárival a főszerepben, Thury Elemér személyes konferálásával mártól kezdve látható az Apollóban.

— **A Rablélek előadásai** nem folytatólagosak, hanem mindenkor pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Külön érdekessége** a Rabléleknek Thury Elemér szenzációsan összeállított tréfás csevegése a Rablélekről. Aki már látta is, okvetlen nézze meg az Apollóban.

— **Fedák Sári**, Rátkay, Thury, Deésy játékában gyönyörködhetik ismét az Apolló közönsége.

— **Molykár ellen** kinél védekezhetnénk? mint Végh Gyula szücs elsőrangú modern és legnagyobb heraklózási vállalatnál. Szent-Anna-utca 3. sz. Telefon 593.

— **Horner Arthur bookmaker** Debrecen, Piac-utca 41. I. emelet. Elfogad az összes bel- és külföldi versenyekre start és a klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők Double és Triple eventek. Telefon 10-11.

— **Csillárok legolesőbban** csak nálam szerezhetők be, mert saját gyáramban készülnek, és így 30-40 százalékkal olcsóbbak, mint azelőtt, amíg én azokat szintén hozattam. Csillárok átalakítását, fém csiszolást, galvanizálást minden színben végez Földvári Mór Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyára és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat Széchenyi-utca 55. Telefon 168. szám.

Görög világ a Hortobágy partján.

(Folytatás)

Tehát görög világ a Hortobágy partjára!

Az országcsere először — tekintettel a ma uralkodó irányra és hangulatra — reális eszközökkel próbáltam megoldani. Ezért hát felkerestem sok ókori ismerősöm közül a mai furó-faragó embereknek első mesterét: a görög Archimedeszt és kértem, hogy ama bizonyos esiga segítségével, amelylyel ő egykor az egész világot kiakarta emelni sarkából, szállítsa ide nekünk Görögországot. Szegyen, nem szegyen, de meg kell vallanom, hogy csalódtam hűségem hűt barátomban. Egyszerűen elutasított kérésemmel. Először is — így mondá — ma sincs meg az a bizonyos fix pont, amelynek hiánya miatt ő annak idején a világnak megkegyelmezett. És ezt magam

is belátom; mert ott, ahol már nemcsak üzletek, vállalatok, hanem diákoknak nevezett nagymama-kedvencek is megbukhatnak, ott már — csakugyan nincs sem biztonság, sem szoliditás. A esiga körül is esett egy kis hiba, amely hivatva lett volna arra, hogy ide emelje a görög világot. Ezt meg — így mondta tovább — elvesztette; akik pedig megtalálták, «savart» csináltak belőle s most az ál-lamok és háziurak használják az adónak és házbérnek minél sürűbb emelésére.

Nem volt hát más hátra, mint a poézis terére vinni vállalatomat. És itt abba a kissé furcsa helyzetbe kerültem, hogy míg ma a költő keresi a kiadó — vállalkozót, addig az én nagy tervemnél a vállalkozónak kellett keresni a költőt. No, de itt nem is jártam hiába. Nem bizony, mert eltaláltam a dolog nyitját. Ajánlat után néztem; s mert jól tudtam, hogy az alvilágba kell szállanom a pártomat fogó költőkért, magammal vittem igen meleg, egyenesen tűzmelegre ajánló iratát néhány jóembernek, akik engem már igen sokszor kívántak a — pokolra. Meg is volt a hatás. Rögtön vállalkozott Ovidius is, a nagy bűvész és varázsló, meg Hesiodosz is. Az első római, a második pedig görög költő. Mivel azt tanultam a történelemből, hogy bármelyik ország ellen szőtt cselre mindig éppen annak az országnak fia legalkalmasabb és soha sem külső ellenség, — a görög Hesiodossal szerződtem Görögországnak a Hortobágy vidékére és nemes városunkba leendő áttelepítésére. Vele szerződtem annyival inkább is, mert Hesiodosz, mint «Theogonia» című művéből tudjuk, már Kr. e. jóval végrehajtott közmegelegedésre egy nagy világparcellázást, s így bizonyára ismeri már abból az időből a Hortobágy-kérdést.

Tudós és ördögös Hatvani István professzor uram, aki hozzám, egyik érdemetlen polgárhoz vendégül a fényes Égből leszálltál, ráismersz-e régi városodra?

A te drága Debrecenedbe indultál s országot forgató furfangos tervem után az én kedves Athenai városomba jöttél!

Debrecen, a te hires, csodás Debrecened fuit: csak volt, mint egykoron Trója. Hortobágyod, a nyugodt haladásával e város meggondolt népét példázó folyócska sines többé. Csak volt, csak fuit az is.

A te Debrecened ma: Athenai, Hortobágyod pedig a mindent tápláló Életvize: Okeanosz.

Neked Virgilius római költő nyelvén is elmondhatom a nagy esetet: «Ferus omnia Hesiodus transtulit.» A kegyetlen, a kegyetlen Hesiodosz mindent, de mindent átalakított poézisével e helyen, immár tehát: Görög földön vagy itt nálunk.

Jer velem, leszek Mentorod, kalauzod ez új világban!

(Folytatása következik.)

Most jelent meg! OLÁH GÁBOR Szegény magyarok

remekműve, mely a magyar könyvpiac LEGNAGYÓBB SZENZÁCIÓJÁT képezi!!
A két vastos kötet gyönyörű kiállításban Csáthy Ferenc könyvkiadóvállalatában és általa minden könyvkereskedésben kapható.

REGÉNY.

A szeretet és gyűlölet.

Egy mély utban mentfölfelé suttogó nagy fák között; a lejtő meredek volt és Gilles azon gondolkodott, hogy századokon át jártak a nemzedékek ezen az uton, nem művészeti hajlamuk kielégítése végett, hanem csak azért hogy imádkozzanak ottfent, közelebb az éghez és az elköltözöttekhez...

Tegnap is találkozott egy parasztsaláddal, mely az egyik gyermek gyógyulásáért tett fogadását teljesítette. — Mily furcsa az emberiségnek ez az állhatatos reménykedése egy imával ostromolt Istenben, s kitartása a kálváriára föl nem irt eme szavak ismétlésében: O crux ave, spes unica!... Mennyit beszéltek e kereszt ellen... a szigorú tan ellen, mely onnan Krisztus vérével fakadt!.. Mennyit beszélt ő maga is Párisban, az irodai vidám órákban, végtelenül szellemes társaival!...

És az mégis fönnállt, a nyomoruságos emberi szóváltások fölött... gyűlölség és szeretet, örömök és fájdalmak fölött... mulandó életek fölött... kiterjesztve mindig karjait, mindig ugyanazon nyelvet beszélve... végtelen öröme ezeknek... örökös borzalma másoknak!... Stat crux, dum volvitur orbis!...

Ekként nézve, Gilles kezdte megismerni, sőt majdnem szeretni ebben a durvasághoz és eredetéhez méltó ke-

retben; jobban megértette, mint nagynénje kék bársonyán... Ki tudja, hogy valamikor nem jön-e ide, ő, aki annyi dologból tréfát űzött, mint mások, lehajtani a megpróbáltatás bélyegével megjelölt homlokát?...

(Folyt. köv.)

Felolvasónőnek

ajánlkozok urinő mellé délelőtt 9-12-ig, délután 2-5-ig fiatal, intelligens keresztyén leány. Leveleket kérek „Margit” jeligére a kiadóba.

az elasztikus
PALMA
cipősarok
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Tüzifa

jó száraz beszerezhető felaprítva, házhoz szállítva 100 kgkint K2'60, Porosz-köszén 4'40, ölenkint a telepen cser, vagy bükk hasáb 36 K.

UNIO

tüzifa és áruforgalmi r.-t.
Sesztina-utca 4, Kisállomással szemben.
TELEFON 7-79.

Neubauer János

sodronykerítés gyára
Debrecen, Kétmalom-u. 4.
Telefon szám 768.

Ajánlja a legújabb gépsodronyfonatját, mely a két szélén merevítő huzallal van ellátva és felső szélén tükésre készítve; sodronykerítéseket szabadalmazott betontömbös csöves oszlopokkal; erős egyszerű és díszes kapukat, ajtókat, szabadalmazott trágyahordó puttort, sodrony kocsi-ülést, sodrony ágybetét, építkezéshez rabicz hálót, szabadalmazott menyerezet nádfontot, drót kosarat, áthányó rostát, szikra-fogót, azon-

külül mindenféle drótmunkát a legújantóbban elkészít.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Kedvezmény

a Debreceni Nagyújság

előfizetőinek!

Bugyi Sándor
a koplalóban.

Én meg a lú.

Irta: SIMON ISTVÁN.

Kiadja: Csáthy Ferenc
könyvkereskedő.

Bolti ára egy kötet 2.50.

A „DEBRECENI NAGYUJSÁG”
előfizetői 1 K 50 fillérért rendel-
hetik meg a Debreceni Nagyújság
kiadóhivatalában. A kedvezmény-
ben az újonnan belépő előfizetők
is részesülnek.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

**MARGIT-
CRÉME ÉS
SZAPPAN**

a modern szépségápo-
lásnál nélkülözhetetlen!

Ezen teljesen lugmentes, legfino-
mabb növényzsirokból készült,
kellemes szagu, kitünően habzo
szappan igen kiadó, miért is csa-
ládihasználatra a legalkalmasabb.

PÁR NAP ALATT

eltüntet szeptőt, májfoltot, mitesszert, pattanást. A pórusokat alaposan ki-
tisztítja a biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

LEMOSSA

a bőr tisztátalanságait, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak
Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmula:

A SZEPLŐKET.

Ára 70 fillér. Kapható minden gyógytárban s drogua kereskedésben.
Hozzávaló Margit Crème 1 és 2 koronás tégelekben, Margit Poudér
K 1:20. Földes Kelemen gyógyszerész Arad.
Gyártja

Debreczenben kapható: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kubek Sán-
dor, Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Póth Béla
gyógyszertárban. Hajduböszörményben: Ercsey Gábor gyógyszertárban.
Hajduszoboszlón: Bardócz Zsigmond gyógy-zertárban.

Jangyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSMENTES, ÚJ PÁNCÉL

**TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK**

Trjon
PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR R-T
BUDAPEST, IV. KÖTŐUTCA 8.

Legcélyszerűbb. Falra erősíthető.

klosettpapír-tartó doboz.

Szerkezete folytan egyszerre csak egy lap papir
vehető ki, mely rögtön azután a következő lapot
a nyíláson félig kihuzza, ezáltal a papirpazarlás
ki van zárva. Külön betétek is. ♦♦♦♦ Kapható:

THAISZ ARTHUR
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN, DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 7. SZ. ALATT.

1 csomag	500 lap barna betét	30 fillér.
1 "	500 " fehér	36 "
1 fadoboz	hozzá való.	2.40 "

Őszi trágyázás!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van
és eredeti ölmzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos
a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezér-
képviselője
Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyel-
meztetjük a vásárlókat.

AZ APRÓHIRDETÉSEK KÖZÖTT MIN-
DEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB
BETŰVELSZEDETSZÓ 10 FILLÉR

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVELEBEN
DOKOZÓDÁSOKRA INGYEN ADUNK
CSAK AVÁJASZRA SZÜKSÉGES BEJEGYZÉST

Tudja ön

már — hogy mi a —
Lila Flor!

A legújabb — világ-
hódító — divat par-
füm — természetes
— lila — organabo-
kor illat!! Minden-
kit — meghódít!! Tes-
sék érdeklődni!! In-
gyen bemutatás!!
Néhány nap alatt
1000 gramm fogyott
el!! Nagy vétel foly-
tán — előnyárban. —
Kímérve 5 gr. 50 f.
10 gr. 90 f. 20 gr.
1.80. Ezenkívül Rosa
Centifolia (valódi pi-
ros rózsza illat) és
még 24 féle csodás
parfüm érkezett. Ki-
mérve 5 és 10 gramm
40—50—60—80 és 90f.
árban. Hatvan-utcai

Illatszertár

Hatvan-utca 11. szám.
Rengeteg egyéb cikk
érkezett!! Olcsó árak
a kirakatban láthatók!

Írásmunkák

cimzések, okiratok írógé-
pen vagy szépírással, egy
vagy több példányban gyor-
san és izlésen készíttetnek
Rákóczi-u. 28. sz.

Ügyes ügynökök
keresek, esetleg mellékfog-
lalkozásra helyben és vi-
déken könnyen eladható
cikk forszírozásáig magas
jutalékkal. Csige iroda,
Rákóczi-u. 28.

Nagyforgalmu helyen
kiűnő menetelű

mészáros és hentes üzlet

teljes berendezéssel

kiadó.

Cím a kiadóban.

Helyesírást

tudó és gyakorlott két író-
gépkezelő kisasszonyt ke-
resek mielőbbi belépésre.
Szíves ajánlatokat szemé-
lyesen átadni kérek. Csige
Kálmán irodája Rákóczi-u.
28. szám.

Írógépen

szakszerűen bárki megta-
nulhat vagy gyakorolhat
gépiróiskolában csekély 10
koronáért. Állások díjta-
lan ajánlata! Írásmunkák
készítése gyorsan és izlé-
sesen bármely időben Rá-
kóczi-u. 28. Úgyanott gya-
korlott kisasszony felvéte-
lik.

Ha valaki

olcsón akar

vásárolni, menjen 218

Varga és Balogh

hentes és mészárosokhoz

Városi bérház 8. szám alá.

Mindig

friss marha, gyenge

és sertés hus, valamint ha,

zsirnak való kapható.

A legjobb gazdasági

és tojó tyúk.

Zebrajelzésű

Plymouth

fajbaromfi

tojások kaphatók Fa-

lusy Lászlónál Debre-

ccen, Piac-utca 7. sz.,

papírüzlet. A bécsi kiál-

lításra kitüntetést nyert

törzsektől.

12 drb 6 korona.

Forradalom lesz

Debreczenben,

ha fényképeit mindenki

Takács

fényképésznél a nagytem-

plom mellett szerzi be,

hol bámulatos olcsó árak

mellett a legszebb képeket

és nagyításokat kaphat.

6 drb kabinet kép rende-

lésnél 1 nagyítás díjtalanul.

12 levelező-lap nagyítással

6 kor. 6 lev. lap 2 korona.

Nagy vétel folytán

Linóleum

(Padlófesték)

1 kgr. (nagy doboz)

1 korona.

Kapható rövid ideig

Hatvan-utczai

Illatszertár

Hatvan-u. 11. Illatszertár

czégre ügyeljünk.

Izléses kivitelű

nyomtatványokat

gyorsan és pon-

tosan készít a

THAISZ A.

könyvnyomdája

Piac-utca 7. sz.

Szólobirtok.

jól kezelt, normális áron

megvételre kerestetik

Értesítés küldendő:

Dr. HELFERSONH JÓZSEF

ügyvéd irodájába

Piac-utca 19. szám.

Telefon 12—63.

A Nagylétei határban

120 hold prima első osz-

tályu homokföld kellő gaz-

dasági épületekkel ellátva

bérbe kiadó, esetleg ked-

vező fizetési feltételek mel-

lett örök áron is eladó.

Értekezni Nagylétán Holló

István főbíróval.

ÓRÁK

mindennemű javítása egy-

szintén zsebórák, ébresztő

órák, éjjel világító szám-

lapok, fali, inga és konyha

órák. 14 kar. arany és

ezüst függők. Női és férfi

eredeti amerikai dublé

láncok, jutányos árban

beszerezhetőek

Belényesy Sándor

órák és ékszerkereskedőnél

Hatvan-utca 17.

Törödék arany és ezüst

beváltás.

Szobafestő

tanulók fizetés mellett fel-

vétetnek Schuller Sámuel

Simonffy-utca 25. Tele-

fon 806. 331

Konyha és előszoba

BUTOROK

készen és jutányos ár-

ban beszerezhetőek

WEISZ FERENCZ asztalosnál,

József kir. herczeg-u. 7.

Telefon 1090. 236

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év

óta fennálló műhelyem

ajánlom a m. t. háztulaj-

donos urak figyelmébe.

Készíték

vízvezetéseket,

fürdőcsatornázási

munkákat.

A mérnöki hivatal által

előírt szabályok szerint.

Terv és költségvetés díj-

talán. Telefon 1069.

Wilheim Ede

ü. v. 216

Legnagyobb

Gramophon raktár és a

legújabb lemezek jutányo-

san Szendrő Sándor hang-

szer-kereskedésében kaphatók

Debreczen, Bathy-

ánv-utca.

Ezer áldást jelent

a háznál a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA”. A kezdő háziasszony-
ból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt háziasszonyok
bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudni-
valók sokaságát.

Páratlanul áll

a könyvpiacra a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” elterjedése.
Háromnegyed év alatt **800,000 példány fogyott el**, ezért
joggal állítjuk, hogy a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” a

magyar könyvpiacz slágerje.

A tanulás nem szégyen, — palotában vagy kunyhóban, méltó-
ságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja
ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetlen szolgálatot

tesz a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” asszonyoknak-leányoknak egy-
aránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhet-
len könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el.

A jó tanács sohasem késő,

már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a
„HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” eddig megjelent 51 kötetében, —
ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetlen könyveket a

háziasszony kincseskamrájának.

A „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRÁT” Kürthy Emilné szerkeszti, a
„HAZTARTÁS” című népszerű 20 éves asszonyújság szerkesztője.

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet **10 korona 20 fillér** bekül-
dése ellenében bérmentve küldi meg:

lapunk kiadóhivatala.

Háztartás Könyvtára

Szerkeszti: Kürthy Emilné. Egy-egy füzet 20 fill.

EDDIG MEGJELENT:

1. Hus- és bőjti levesek.
2. Levesbe való tészta és egyebek.
3. Különféle előételek
4. Tojás ételek.
5. Marha-, borju- és sertés-hus ételek.
6. Szárnyasok és szárnyas vadak.
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok.
8. Halak elkészítése.
9. Különféle főzelékek.
10. Gyúrott és kifőtt tészta.
11. Élesztős tészta és rétesfélék.
12. Torták könyve.
13. Sós és édes mártások.
14. Édességek és cukorkák.
15. Vegyes sütemények.
16. Különféle italok.
17. Józsi kenyérsütés.
18. Fagyaltok, kocsonyák, krémek.
19. Gyümölcs-befőzés.
20. Zöldség, uborka, stb. eltartása.
21. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
22. Szépségápolás.
23. Illatszerek.
24. Az egészség ápolása.
25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás.
26. Az asztal díszei. (Asztalterítés.)
27. Fűtés, világítás.
28. Mosás, pecsétisztítás. Mosószappanok.
29. Hárszerek. (Házi gyógyszer-tár.)
30. Hasznos tudnivalók.
31. A levásárlás művészete.
32. A konyha.
33. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tálalás.)
34. Egyszerű ételsorok. (Ebédek, uzsonák, vacsorák.)
35. Az éléskamara.
36. A pince.
37. A burgonya elkészítése 25 féle módon.
38. Teasütemények.
39. Konyhakert és gyümölcsös.
40. Diszkert és szokakertészet.
41. A vendéglátás művészete.
42. Hölgyek tanácsadója.
43. A nők sportja.
44. Gyermekek higiénia. (Betegségek és azok gyógy.)
45. A fog-, száj- és köröm ápolása.
46. A női test ápolása.
47. Folttisztítók.
48. Hogyan ruházkodjunk.
49. Baromfi betegségek.
50. Baromfi tenyésztés.
51. Felfújtak és puddingok.

A könyvtár
folytatódik.

Egyes kötetek megrendelésénél elegendő a szám feltüntetése

Egy-egy kötet ára 20 fillér.